Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Wiadomości Gospodarcze

Nr. 12. W Krakowie 8 listopada 1919. Rocznik IV.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie za podaniem źródła.
W razie nieotrzymania numeru należy reklamować na poczcie. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY.

Wobec znacznego podrożenia cen papieru oraz kosztów druku, zastanowiła Izba handlowa i przemysłowa z dniem 1. kwietnia 1919 dotychczasową bezpłatną wysyłkę „Wiadomości Gospodarczych".

Instytucye i osoby, które prenumeraty nie uiszczą, będą od dalszej dostawy wyłączone.

Prenumerata:	*Rocznie*	*K 12.—,*	*Mk 6.—*
	Półrocznie	*K 6.—,*	*Mk 3.—*
	Kwartalnie	*K 3.—,*	*Mk 1.50*

Utrudnienia przy udzielaniu paszportów zagranicznych.

Izba handlowa i przemysłowa otrzymała w ostatnich czasach zarówno ze strony organizacji kupców jak i poszczególnych firm handlowych zażalenia na postępowanie przy udzielaniu paszportów dla kupców i fabrykantów, udających się poza granice Państwa.

W kilku wypadkach zwrócili się kupcy o interwencję do Izby, której pomoc okazała się jednak nie wystarczającą dla osiągnięcia dokumentów podróży zagranicznej.

Izba wystosowała przeto do Ministerstwa przemysłu i handlu, Sekcja handlowa memorjał, w którym wskazała, iż nie zapoznaje zupełnie konieczności bardzo ścisłego kontrolowania podróży zagranicznych obywateli polskich, gdyż rozumie w zupełności ostrożność, wskazaną w tej mierze zarówno ze względów politycznych, jak i ze względów gospodarczych i walutowych.

Mimo to uważa Izba, iż bardzo doniosłe interesa ekonomiczne Państwa, związane z przyspieszeniem odbudowy gospodarczej i uruchomieniem handlu polskiego, wymagają konieczne liberalniejszego traktowania próśb o paszporty zagraniczne dla należycie wylegitymowanych większych kupców i przemysłowców, którzy wykażą uzasadniony interes w wyjeździe zagranicznym.

Powolny powrót do swobodnego obrotu towarowego we wszystkich niemal większych państwach Europy, czyni także i u nas koniecznem zbliżenie kupiectwa polskiego do dostawców względnie odbiorców zagranicznych. Obserwacja stosunków codziennych wykazuje jednak, iż Rząd—prawdopodobnie pod naporem zagranicznych czynników politycznych—kontakt ten ułatwia głównie przez wpuszczanie do Polski kupców szwajcarskich, belgijskich, francuskich, holenderskich, angielskich, skandynawskich itp., którzy poruszają się z całą swobodą po terenie Państwa Polskiego, a poznawszy dokładnie położenie na rynku towarowym polskim, umieją znakomicie wyzyskiwać znajomość cen, relacji walutowych, zapasów towarowych, potrzeb, konsumcji itp.

Izba handlowa i przemysłowa, jako ustawowa przedstawicielka interesów stanu kupieckiego i przemysłowego swego okręgu, miała niejednokrotnie sposobność sprawdzić, jak niekorzystnie działa

taka polityka Rządu na nasze interesy gospodarcze, jak szkodliwie wpływa ten jednostronny sposób zawierania interesów zagranicznych, zwłaszcza na eksport naszych surowców i wyrobów fabrycznych.

Kilkakrotnie już miała Izba sposobność stwierdzić, iż reprezentanci zagranicznych firm importowych, pragnących nabyć towar w Polsce, zwiedzili najdokładniej wszystkie rynki towarowe i sprowadzili obniżenie korzystnej dotąd relacji eksportowej.

Analogicznie miała się sprawa przy sprowadzaniu do Polski fabrykatów prowenjencji zagranicznej, co zwłaszcza można było zaobserwować przy imporcie towarów szwajcarskich i włoskich. Niezależnie od wahań walutowych podnieśli importerzy szwajcarscy i włoscy umiarkowany pierwotnie poziom cen na skutek dokładnego zbadania sytuacji rynkowej w Polsce.

Jeżeli już z przytoczonych wyżej względów natury politycznej nie byłaby możliwą zmiana traktowania przyjeżdżających do Polski zagranicznych kupców i przemysłowców, domagać się należy co najmniej zastosowania liberalniejszej polityki przy wysyłaniu naszych interesentów do innych państw europejskich.

Wszakże leży w najżywotniejszym interesie gospodarczym Polski, aby nasi kupcy mogli bez zbytecznych utrudnień udawać się do wielkich środowisk obrotu towarowego w Europie i tam poznawali bezpośrednio sytuację targową, porównując oferty poszczególnych dostawców, względnie szukając najlepiej płacących odbiorców na produkty polskie.

Jest rzeczą oczywistą, iż przy udzielaniu zezwoleń na wyjazd postępować należy z całą wymaganą w tych wypadkach ostrożnością.

Dlatego też — zdaniem Izby — winny władze centralne opierać się przy udzielaniu takich zezwoleń nietylko na zdaniu lokalnych władz politycznych, ale zasięgać odnośnie do kupców i przemysłowców także opinji miarodajnych organizacji gospodarczych, które znając dokładnie osoby petentów, uchronić mogą władze rządowe przed wszelkiemi omyłkami w tym względzie.

Opierając się na powyższych wywodach, uczyniła Izba handlowa i przemysłowa wniosek o zreformowanie obecnej taktyki przy wydawaniu paszportów na wyjazdy zagraniczne dla kupców i przemysłowców opatrzonych w pisma polecające organizacji gospodarczych, w pierwszym rzędzie Izb handlowych i przemysłowych, zwłaszcza o reformę w kierunku liberalniejszego i szybszego załatwiania próśb o zezwolenia na wyjazdy zagraniczne dla uprawnionych właścicieli większych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Z przemysłu koszykarskiego.

Już od dłuższego czasu dawał się odczuwać brak należytej organizacji przemysłu koszykarskiego w Małopolsce.

Ze sfer plantatorów i handlarzy wikliny podnoszono skargi na bezwzględne stosowanie zakazu wywozu surowca zagranicę i twierdzono, że surowca tego mamy nadmiar, oraz że przemysł nasz nie jest w stanie go przerobić.

Z drugiej strony przetwórcy i handlarze gotowymi wyrobami obstawali przy twierdzeniu, że surowca brak w kraju, że więc umożliwienie jego eksportu naraziłoby odradzający się przemysł koszykarski na upadek.

W celu omówienia obecnej sytuacji na wewnętrznym i zewnętrznym rynku zbytu surowca i wyrobów koszykarskich, oraz celem zastanowienia się nad projektem organizacji przemysłu koszykarskiego, zwołała Izba handlowa i przemysłowa na dzień 14. października b. r. konferencję, która odbyła się w lokalu Izby przy udziale interesowanych.

Stwierdzono, że w Polsce w obecnej chwili panuje b r a k zdatnego do przeróbki surowca wskutek zaniedbania zbiorów wiosennych.

Ten brak potęgują jeszcze sztucznie handlarze wikliny, którzy istniejący zapas surowca mają zmagazynowany tak, że dotychczasowa cena surowca — zwłaszcza wskutek znacznego popytu z zagranicy — skoczyła z 300 K na 500 K za 100 kg., podczas gdy cena przedwojenna wynosiła 20 K.

Polski surowiec koszykarski jest pierwszej jakości i winien być w całości w kraju przerobiony.

Z każdą chwilą zwiększają się możliwości wywozu gotowych wyrobów koszykarskich, które przed wojną stanowiły jeden z najważniejszych naszych artykułów eksportowych.

Równocześnie wzrósł znacznie popyt na rynku wewnętrznym, gdzie coraz częściej zaczyna się używać koszyków w miejsce innych embalaży dla przewozu towarów.

Niestety obniżyła się znacznie w czasie wojny jakość wyrobów, która i przed wojną nie odpowiadała w zupełności wymaganiom zagranicy.

Wszyscy interesowani uznali zgodnie konieczność jak najspieszniejszej organizacji przemysłu koszykarskiego. Podnoszono w szczególności, że organizacja taka umożliwi orjentację co do ilości rozporządzalnego towaru, pozwoli na ujednostajnienie i podniesienie jakości wyrobów i na uzyskanie lepszych warunków zbytu, wreszcie zapobiegnie konkurencji ze strony tych, którzy przed wojną w przemyśle koszykarskim nie pracowali, a pragną obecnie wykorzystać chwilową konjunkturę.

Konferencja wybrała komitet, który przy udziale

Izby i zaprosić się mającego do współpracy Syndykatu koszykarskiego, zajmie się opracowaniem zasad organizacji przemysłu koszykarskiego w tut. okręgu.

Umowa wymienna czesko-polska.

W dniu 6. września b. r. zawartą została między Ministerstwem handlu Republiki czecho-słowackiej a Ministerstwem przemysłu i handlu w Warszawie umowa, dotycząca wymiany towarów między oboma państwami.

Umowa dotyczy pozwolenia wywozu towarów z Czecho-Słowacji do Polski, jako kompensaty za kupione w Polsce produkty ropne i ropę.

Dla wzajemnego rozrachowania obowiązuje wedle umowy zasada, że ogólne sumy przywozu i wywozu będą o ile możności z obu stron równe.

Rozliczenie pieniężne powierzone jest specjalnym miejscom wpłat w obu krajach.

Produkty ropne będą fakturowane i płatne w markach polskich, ropa w koronach czesko-słowackich.

Towary czesko-słowackie będą również fakturowane i płatne w markach polskich, względnie taka ich część w koronach czesko-słowackich, jaka płatną będzie za ropę w walucie czesko-słowackiej.

Doniosłość pewną dla Małopolski posiadają postanowienia punktu dziesiątego umowy, wedle którego rząd czesko-słowacki względnie Komisja Przywozu i wywozu w Pradze nie będzie robić trudności, aby wywóz towarów zamówionych, zapłaconych i oddanych do naprawy lub przerobienia ze strony polskiej przed 1. listopada 1918 był uskuteczniony bez kompensaty. Towary, które były w całości niezapłacone i zakupione, mogą być wzięte na rachunek tej umowy. Fakt zakupu przed wspomnianym terminem musi być w sposób wiarygodny udowodnionym. Postanowienie to dotyczy tylko takich towarów, które są przedmiotem wolnego handlu Republiki Czesko-Słowackiej.

Poniżej wymieniamy towary, których wolny zakup i wywóz do Polski gwarantuje czecho-słowackie ministerstwo przemysłu i handlu:

Materjały techniczne dla przemysłu naftowego.

	Mk. polsk.
1. rury manesmanowskie w ilości na sumę	4,000.000
2. kwas siarczany w ilości na sumę .	200.000
w miarę rozwoju produkcyjnego artykułu w Czecho-Słowacji możliwa będzie dostawa większej ilości.	
3. sztaby ratunkowe na sumę . . .	2,000.000
4. rozmaite narzędzia	3,000.000
5 rury szwejsowane	1,000.000

Inne towary żelazne.

Stal resorowa	2,000.000
Żelazo fasonowe	4,000.000
Liny żelazne	500.000
Przyrządy elektrotechniczne i drut cynkowy wedle możności.	
Maszyny elektryczne, motory	2,000.000
Odlewy stalowe	2,000.000
Odlewy z miękkiego odwęglonego żelaza	2,000.000

Środki wybuchowe dla kopalń.

Dynamit nr. 1.	1,000.000
Dynamon (wedle możności)	
Kapiszony (wedle możności)	
Palniki elektryczne	150.000

Maszyny rolnicze.

Bardziej skomplikowanej konstrukcji za	10,000.000

Ubrania i buty.

Ubrania i materjały na ubrania robotnicze w dowolnej ilości	
Buty zakupione warunkowo (zależnie od kompensaty) przez Krajowy Zakład odzieży w Krakowie na sumę około . : . . , . . .	2,700.000

Chemikalja.

Różne chemikalja na sumę	3,000.000
Karbid . . . . :	500.000
Grafit . . . . :	500.000
Kwas solny w dowolnej ilości .	
Olej kreozotowy na sumę	500.000

Kwasy tłuszczowe i mydło.

Przydzielone przez wiedeńską Centralę tłuszczową Związkowi Gospodarczemu dla przemysłu olejowego i tłuszczowego w Krakowie 12 wagonów kwasu tłuszczowego i 2 wagony mydła wojennego będą dostarczone ze strony Czecho-Słowackiej po porozumieniu się z Państwowym Urzędem tłuszczów, olei i mleka (Statni Ustaw pro tuky, oleje a mleka) w Pradze.

Nasiona.

Nasiona na sumę	1,150.000
Suszone buraki, cykorja wedle możności.	

Niewyczerpana suma kompensacyjna powyżej wymienionemi towarami pokryta będzie następującymi artykułami:

szkło,
dachówki,
rury płomienne i żarowe,
sprężyny buforowe i do aparatów pociągowych,

blachy kozłowe,
atrament,
klej,
spirytus,
wagony towarowe,
papier drukarski, introligatorski, tektury,
zapałki,
cysterny na zamówienie.

Biuro Prasowo-Informacyjne Ministerstwa przemysłu i handlu podaje do wiadomości co następuje:

Rząd Czesko-Słowacki na mocy umowy kompensacyjnej z daty Warszawa, dnia 6 września 1919 roku oraz Praga dnia 9 października 1919 r. zobowiązał się udzielać bez zastrzeżeń pozwolenia wywozu na towary, sprowadzane do Polski z Czecho-Słowacji, co do których polskie Ministerstwo przemysłu i handlu oświadszy gotowość zaliczcenia ich na rachunek umowy kompensacyjnej.

Pierwszeństwo w zakupach będą miały instytucje rządowe. Pozatem będą dopuszczeni do zakupów na poczet umowy kompensacyjnej przemysłowcy i kupcy, posiadający odpowiednie uprawnienia handlowe, względnie przemysłowe.

Pozwolenia na zaliczenie poszczególnych transakcji na poczet umowy kompensacyjnej wydawać będzie Sekcja Ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie, ul. Elektoralna 2.

Wskazanem jest zaopatrywanie się w tego rodzaju pozwolenia przed definitywnem zawarciem transakcji.

Na podstawie tych pozwoleń będą Komisje Przywozu i Wywozu w Warszawie i Krakowie wydawać pozwolenia przywozu.

Sposób płacenia uregulowanym jest w ten sposób, że sumy, przeznaczone na zapłatę towarów, zakupionych w Czecho-Słowacji, wypłacać będą poszczególni kupcy w Pocztowej Kasie Oszczędności na konto Sekcji Handlowej Ministerstwa przemysłu i handlu, która otworzy akredytywę na wypłaconą sumę w kancelarji Rozrachunkowej czesko-polskiej umowy kompesacyjnej w Pradze II Mikulanska 6.

Akredytywa wyplaconą będzie przez wymienioną kancelarję dostawcom czekiem za przedłożeniem:

1. duplikatu listu przewozowego, oraz
2. odpisu faktury, potwierdzonej przez odbiorcę towaru,
3. oświadczenia Sekcji Handlowej, że transakcja zostaje zaliczona na poczet umowy kompensacyjnej z dnia 8 września 1919 roku.
4. dwóch rownobrzmiących za jeden ważnych kwitów na podjętą sumę, z których jeden ma być adresowany na kancelarję Rozrachunkową w Pradze, drugi na Sekcję Handlową Ministerstwa Przemysłu i handlu (Wydział obrotu towarowego) w Warszawie.

Transakcje z reguły zawierane być mają w markach polskich, a tylko w wyjątkowych wypadkach, za zgodą Sekcji Handlowej, w koronach czecho-słowackich, przyczem kurs przeliczenia oznaczać będzie Sekcja Handlowa w porozumieniu z Centralą Dewiz. W wyż wymienionej umowie z dnia 6. września 1919 roku zobowiązał się Rząd Czecho-Słowacki nie czynić trudności przy wywozie towarów, zakupionych w Czecho-Słowacji przed 1. listopada 1918 roku.

Szczegółowych informacji udziela Sekcja Handlowa Ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie, ul. Elektoralna 2, tudzież Kontrolni a Kompensacni Urad Pro Mezinarodni Obchod w Pradze III ul. Josefska 4, oraz konsulat Polski w Pradze Smichow Kinskehe 4.

Podwyższenie taryf kolejowych w Małopolsce.

Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie przesłała do Ministerstwa kolei żelaznych memorjał w sprawie ostatniego podwyższenia taryf kolejowych w Małopolsce z prośbą o poparcie zawartych w nim postulatów.

Stając na stanowisku Izby lwowskiej przedłożyła także Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie powyższemu Ministerstwu pismo, w którem wskazuje na to, że wprawdzie w tutejszym okręgu ogłoszenie 100% podwyżki taryfy nie wywołało w pierwszej chwili takiego odruchu, jakiego można się było spodziewać po tak znacznem podrożeniu kosztów przewozu, w miarę jednak nadchodzenia przesyłek obliczonych już na podstawie nowych taryf, kiedy zatem skutki tego zarządzenia okazały się interesentom naocznie, mnożyły się coraz więcej głosy żalu, że zamiast zapowiedzianego zrównania taryf we wszystkich trzech dzielnicach podwyższono jeszcze i to tak znacznie koszta przewozu w dzielnicy najbiedniejszej — Małopolsce.

Dlatego bez przesady można powiedzieć, że 100% podwyższenie taryf kolejowych niewiele mniej dotkliwie daje się odczuwać w okręgu Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, aczkolwiek Kraków położony jest o jakie 300 klm. bliżej od środowisk hutniczych i górniczych, jakoteż od innych miejsc produkcji artykułów sprowadzanych z zachodu, aniżeli Lwów.

W szczególności wskazują interesenci na to, że obowiązujące obecnie taryfy paraliżują wręcz akcję odbudowy przemysłu względnie zakładania nowych fabryk.

Tutaj wysokość wkładu zwiększonego obecnie niepomiernymi wprost kosztami przewozu odstra-

szy niejednego przemysłowca od uruchomienia względnie założenia przedsiębiorstwa.

Właściwym impulsem dla podwyższenia taryf, poza staraniem o zwiększenie dochodów państwa, był zamiar zniesienia lub choćby zmniejszenia rozbieżności cen przewozowych w trzech dzielnicach. Tymczasem przeprowadzona podwyżka taryf powiększyła jeszcze więcej ową rozbieżność i wprowadziła najdroższą stawkę w dzielnicy przez długotrwałą wojnę najbardziej zniszczonej.

Najdotkliwiej przytem dotknięte zostało miasto Kraków i skupiający się w jego okolicy przemysł.

I tak podwyższenie taryf węglowych dochodzi tu do jakich 120%, a to wskutek podniesienia stawek o 100% przy równoczesnem zniesieniu przyznanego dawniej przerachowania z kopalń krajowych Jaworzna, Sierszy Wodnej, Szybu Sobieskiego, z których dotychczas pokrywano największą część zapotrzebowania paliwa domowego.

Niespodziewane zniesienie przerachowania musiało wywołać tem większe zdziwienie, że na odbytej w tej sprawie w dniu 22. sierpnia b. r. w Krakowie naradzie przy udziale delegatów Ministerstwa uchwalono jednogłośnie na wniosek delegata Izby handlowej i przemysłowej, odstąpić od zamierzonego zniesienia przerachowania taryf węglowych.

Wbrew tej uchwale zniesiono przerachowanie, skutkiem czego przewoźne węgla wynosi dla Krakowa w porównaniu z czasem przed 15. września:

z Jaworzna zamiast 95 hal. obecnie 246 hal.

z Sierszy wodnej zamiast 86 hal. obecnie 208 h.

z szybu Sobieskiego zamiast 93 hal. obecnie 234 hal.

To też pierwszy zamiar Ministerstwa kolei żelaznych podniesienia taryfy na węgle i niektóre inne artykuły niezbędnej potrzeby tylko o 50% nazwać można o wiele szczęśliwszym. Droga taryfa nie zawsze sprowadza podwyższenie dochodów przewozowych, szczególnie gdy chodzi o zniszczony długotrwałą wojną kraj, który raczej potrzebował zachęty i pomocy dla odbudowy zniszczonych i zakładania nowych warsztatów pracy.

Nawet były rząd zaborczy uznając w całej pełni ruinę gospodarczą kraju, przyznał 50% opustu z ówczesnych względnie niskich cen przewozowych dla materjałów sprowadzanych dla odbudowy kraju, nadto przyznawał udogodnienia taryfowe dla artykułów spożywczych w wypadkach, w których okazywała się potrzeba niesienia pomocy.

Dzisiejsza polityka taryfowa Ministerstwa, ujawniona w ostatniem podwyższeniu najmniej może się przyczynić do usunięcia bezrobocia i do tak pożądanego w interesie finansów Państwa podniesienia siły podatkowej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie nie stając na stanowisku zniesienia rozporządzenia z dnia 26. sierpnia b. r. („Monitor polski“ nr. 192 postawiła w interesie przemysłu i handlu wniosek na jak najrychlejsze wprowadzenie jednolitej taryfy dla wszystkich polskich kolei państwowych, opracowanej atoli w porozumieniu z zastępcami przemysłu i handlu wszystkich dzielnic.

Dla czasu przejściowego winno się zdaniem Izby uregulować w pierwszym rzędzie taryfy węglowe wedle pierwotnego zamiaru Ministerstwa podwyższenia tych taryf tylko o 50%.

Pozatem byłoby wskazanem przyznać wydatne udogodnienia taryfowe dla celów odbudowy kraju i dla zakładać się mających nowych warsztatów przemysłowych, co, zdaniem Izby, przyczynić się może o wiele więcej do zasilenia skarbu Państwa, niż niepomierne podwyższenie taryf, paraliżujące przedsiębiorczość.

Przedłużenie terminu składania podań o patenty na wynalazki, o ochronę znaków towarowych i t. d.

Rozporządzeniem ministerjalnem z 3. października b. r. („Monitor“ nr. 230) przedłużono do dnia 30. czerwca 1920 roku termin składania podań o patenty na wynalazki, o ochronę wzorów rysunkowych i modeli, tudzież o ochronę znaków towarowych.

Zniesienie kontroli na stacji kolejowej w Krakowie i powiatach pogranicznych.

Wydział dla spraw aprowizacyjnych, oddział kontroli aprowizacyjnej, ekspozytura w Krakowie, zwrócił się do Izby handlowej i przemysłowej z prośbą o objawienie opinji odnośnie do projektowanego zniesienia kontroli aprowizacyjnej wykonywanej dotychczas na stacji kolejowej w Krakowie i powiatach pogranicznych przez organa kontrolne przydzielone do władz politycznych pierwszej instancji.

W sprawie tej oświadczyła się Izba za zniesieniem zarówno kontroli wykonywanej na stacji w Krakowie przez Starostwo O. K. A. jakoteż kontroli przeprowadzanej na stacjach pogranicznych przez organa odnośnych Starostw.

W piśmie swem zwróciła Izba uwagę na tę okoliczność, iż z chwilą wprowadzenia wolnego przewozu towarów — z wyjątkiem zboża — w obrębie całej Polski, okazuje się specjalne kontrolowanie przez władze polityczne z jednej strony bezcelowem i narażającem ruch towarowy na niepotrzebne szykany, z drugiej nader kosztownem zarządzeniem administracyjnem.

To samo odnosi się do kontroli granicznej, któ-

rą mogą spełniać obecnie specjalnie do tego celu ustanowione organa straży wojskowej i skarbowej tak, iż utrzymywanie trzeciej kategorji kontroli nie da się niczem uzasadnić.

Rejestracja zagranicznych walut i papierów procentowych.

W „Monitorze polskim“ nr. 225. ogłoszonem zostało zarządzenie Państwowej Centrali Dewiz w sprawie rejestracji walut i walorów zagranicznych, w którejkolwiek z następujących postaci:

1. banknoty, bony skarbowe i inne papierowe znaki pieniężne,
2. weksle, przekazy i czeki, płatne zagranicą,
3. pozostałości kredytowe na rachunkach bieżących w bankach zagranicznych oraz należności u osób i firm, mających siedzibę zagranicą,
4. otwarte kredyty zagraniczne, zabezpieczone jakiemikolwiek wartościami,
5. otwarte akredytywy towarowe firm zagranicznych,
6. papiery procentowe i dywidendowe zagraniczne, z wyjątkiem papierów rosyjskich, austrjackich i węgierskich.

Do zarejestrowania powyższych walut obowiązane są wszystkie osoby i firmy w Państwie Polskiem, posiadające waluty i walory w sumie ogólnej nie niższej, jak 2000 marek polskich, podług wartości kursowej.

Do walut zagranicznych nie zalicza się rubli rosyjskich oraz niestemplowanych banknotów Banku austrjacko-węgierskiego. Należności w walucie koronowej, wymienione wyżej pod punktami 2—5, podlegają rejestracji i kontroli Państwowej Centrali Dewiz.

Deklaracje należy przed dniem 31. października b. r. przesłać w liście poleconym do Państwowej Centrali Dewiz w Warszawie, ul. Bielańska 10 /12 lub też złożyć w jednym z oddziałów Polskiej krajowej Kasy Pożyczkowej za odpowiedniem pokwitowaniem.

Rejestracji podlegają waluty i walory zarówno będące własnością deklaranta — niezależnie od tego, czy znajdują się one w jego posiadaniu, czy też są zdeponowane — jak też przyjęte przez deklaranta tytułem depozytu, zabezpieczenia, kaucji lub w komis. W deklaracjach należy wyszczególnić waluty i walory obce, tak znajdujące się w kraju, jak i pozostające zagranicą.

Wszystkie dane, które będą zakomunikowane Państwowej Centrali Dewiz, zostaną przez nią zużytkowane z zachowaniem tajemnicy handlowej.

Wszystkie tranzakcje (kupno, zastaw, wypożyczenie) wyszczególnionemi wyżej walutami i walorami, dozwolone jest jedynie wówczas, gdy jednym z kontrahentów jest Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, lub jeden z banków prywatnych, które prowadzić będą handel walutami za zezwoleniem Państwowej Centrali Dewiz.

O każdem otrzymaniu walut obcych z zagranicy lub o wpływie dewiz na rachunki, posiadane zagranicą, należy bezzwłocznie zawiadomić Państwową Centralę Dewiz lub jedną z jej filji.

Przekroczenia powyższych przepisów karane będą w drodze administracyjnej aresztem do 3 miesięcy, względnie grzywną do 50.000 marek. Prócz tego wartości, stanowiące przedmiot przekroczenia, ulegają konfiskacie.

Zwolnienie towarów zakupionych przed 1. listopada 1918.

Ministerstwo przemysłu i handlu zamierza rozpocząć rokowania z rządem niemiecko-austrjackim o wzajemne zwolnienie towarów zamówionych już i zapłaconych przed zawarciem umowy kompenzacyjnej, względnie przed 1. listopada 1918 roku.

Interesowani kupcy i przemysłowcy zechcą nadesłać Izbie pisemne zawiadomienie, jakie ilości i wartości towarów zakupione i zapłacone zostały w Niemieckiej Austrji w czasie do 1. listopada 1918 roku, względnie do 28. maja 1919 roku.

Równocześnie należy zawiadomić Izbę jakie towary i w jakich wartościach sprzedane zostały w tym okresie do Niemieckiej Austrji.

Utworzenie Oddziału Państwowej Komisji przywozu i wywozu we Lwowie.

Rozporządzeniem ministerjalnem z 10. września b. r. („Monitor polski“ nr. 223.) z dniem 15. października b. r. powołano do życia oddział Państwowej Komisji przywozu i wywozu we Lwowie.

Zakres działania Oddziału rozciąga się na okręgi Izb handlowych i przemysłowych we Lwowie i w Brodach; kompetencję Oddziału określa Państwowa Komisja przywozu i wywozu w Warszawie.

Firmy interesowane ze wschodniej Galicji zechcą tedy odtąd wnosić podania o pozwolenie wywozu i przywozu towarów do Oddziału lwowskiego.

Sprawy handlowe.

Ceny maksymalne węgla i dostawy węgla.

Obwieszczeniem z dnia 15. października b. r. podał Magistrat do publicznej wiadomości, iż Sekcja Ministerstwa aprowizacji w Krakowie ustanowiła dla miasta Krakowa następujące ceny maksymalne węgla i dostawy węgla: w sprzedaży hurtownej za wagon 10 ton: a) węgla małopolskiego 2.246 K., b) brykietów 3.745 K., c) koksu 4.317 K.

A) Cena węgla za 1 ctn. metr.		a) małopolskiego	b) brykietów	c) koksu
W składzie przy dworcu kolejowym	przy poborze ponad 10 ctm.	23 K 60 h	39 K 30 h	45 K 40 h
	przy poborze do 10 ctn. metr. włącznie	24 K 20 h	40 K — h	46 K — h
W składzie drobnego handlu	w Starym Krakowie i Podgórzu dziel. I—VIII i XXII	27 K 60 h	44 K — h	—
	w dzielnicach przyłączonych IX—XX	28 K — h		—

B) Taryfa dostawy węgla od 1 ctn. mtr.	w Starym Krakowie i Podgórzu dzielnica I—VIII i XX	w dzielnicach przyłączonych IX—XXI i na Wawelu
I. Ze składu grosisty przy ilościach wyżej 10 ctn. m.		
a) za odwóz i zniesienie do piwnicy	3 Kor. — hal.	3 Kor. 40 hal.
b) „ „ bez zniesienia do piwnicy	2 Kor. — hal.	2 Kor. 40 hal.
II. Ze składu detaillsty przy ilościach do 10 ctn. m. za odwóz i zniesienie do piwnicy lub wyniesienie na piętro	2 Kor — hal	

Ceny węgla z kopalń: „Krystyna" i „Kmita" są wyższe o 1 K za 1 ctn. metr. od cen pod a) oznaczonych.

Ceny węgla sprzedawanego na Wiśle wprost z galarów „Żeglugi Polskiej" wynosi 26 K za 1 ctn. metr.

Ceny brykietów: a) w składzie hurtownym wynosi: za 1 kg. 40 hal., za sztukę 3 i pół kg. K 1.46; b) w składzie drobnego handlu: za 1 kg. 46 hal., za 1 sztukę 3 i pół kg. K 1.60.

Ceny węgla małopolskiego i brykietów obowiązują z dniem 1. października; cena koksu od dnia 10. października b. r.

W każdym składzie i handlu węgla, koksu i brykietów ma być stale umieszczona w miejscu, z zewnątrz dokładnie widocznem taryfa maksymalna na węgle i dostawę węgla, jak również tablica, uwidoczniająca pochodzenie węgla sprzedawanego w danym dniu. Nadto każdy drobny handlarz obowiązany jest na żądanie kupującego przedłożyć poświadczenie urzędowe (w książce przydziału), stwierdzające jaki węgiel w danym dniu otrzymał do sprzedaży.

Za przekroczenie karać będzie Magistrat grzywną do 20.000 K, ewentualnie aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn karygodny wedle istniejących praw nie podlega surowszej karze.

Ceny półfabrykatów żelaznych.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego, wydział górniczo-przemysłowo-handlowy ustanowiła z dniem 10. października b. r. następujące ceny półfabrykatów żelaznych:

Surówka stalowa . . . . . . K 145.—
Surówka odlewnicza I, III . . . K 145.—
Półfabrykat walcowy normalnej jakości . . . . K 230.—
Sztaby, szyny i żelazo fasonowe . K 280.—
Żelazo taśmowe . . . . K 305.—
Rury lane . . . . K 290.—
Odlew handlowy . . . . . . K 315.—

za 100 kg., wagon loco stacja huty, gotówką bez skonta.

Powyższe ceny, obcwiązują w całem państwie polskiem, są dla surówki i półfabrykatów cenami końcowemi pełnemi, dla innych artykułów, wyżej wymienionych, cenami podstawowemi, do których dolicza się zwykłe dodatki fasonowe.

Ceny te obowiązują przy dostawach dla hurtownych odbiorców pierwszej kategorji, przy drobniejszych dostawach dolicza się 5 K za każde 100 kg.

Ceny czekolady w Szwajcarji.

Biuro prasowo-informacyjne Ministerstwa przemysłu i handlu podaje do wiadomości, iż w ostatnich tygodniach spadły ceny czekolady w Szwajcarji w sprzedaży detajlicznej o 9—17%.

Ceny te wynoszą:

	za 1 kg. fr. szwajc.
Czekolada do gotowania	4.—
„ ekonomiczna	4.80
„ Santé	5.—
„ waniljowa	5.50
„ Fondant, Crément	6.—
„ mleczna z orzechami	6.75
„ w proszku	4.—
Kakao w proszku	5.40

Przywóz i wywóz towarów.

Przewóz wyrobów tytoniowych w obrębie kraju.

Okólnikiem z dnia 7. października b. r. („Monitor“ nr. 230) ustalił Generalny Dyrektor Monopolu tytoniowego w Warszawie ilość wyrobów tytoniowych, które podróżnym wolno przewozić wewnątrz kraju na obszarze b. Król. Kongresowego i b. Galicji bez osobnego pozwolenia, na 25 cygar, albo 100 papierosów, albo 100 gramów tytoniu na osobę.

Opłata wywozowa na produkty naftowe.

W myśl rozporządzenia Ministra skarbu („Monitor polski“ nr. 221) mają być pobierane począwszy od 1. października b. r. od ropy naftowej, wywożonej zagranicę Państwa Polskiego, na rzecz Skarbu Państwa spłaty w wysokości 27 Kor. od każdych 100 kg wagi.

Należytość ta wypośrodkowaną została jako przeciętna wprowadzonych już swego czasu przez b. rząd austrjacki, a utrzymanych w mocy przez Polską Komisję Likwidacyjną w Krakowie opłat wywozowych (należytości inkameracyjnych) od przetworów finalnych naftowych.

Import do Polski wyrobów metalowych i maszyn.

Dnia 11. października b. r. odbyło się w Państwowej Komisji przywozu i wywozu w Warszawie z udziałem przedstawicieli przemysłu i handlu posiedzenie w sprawie unormowania importu do Polski maszyn i wyrobów metalowych. W związku z ustanowieniem Centrali Dewiz i z koniecznością oszczędzania szczupłych zapasów waluty zagranicznej, ustalono podział artykułów importowych z branży metalowej i mechanicznej na kategorje w zależności do znaczenia danego towaru dla rynku krajowego.

Państwowa Komisja przywozu i wywozu zamierza podjąć analogiczną akcję również w stosunku do innych artykułów importowych.

Wywóz szczeciny.

Ministerstwo przemysłu i handlu otrzymuje często zapytania w sprawie wywozu s z c z e c i n y z Polski do Belgji, Holandji, Francji i Ameryki.

Firmy trudniące się handlem szczeciną zechcą tedy nadesłać oferty do Ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie (ul. Elektoralna 2), w celu nawiązania stosunków handlowych z firmami zagranicznemi.

W sprawie wywozu z Polski chmielu oraz importu żywicy.

W połowie sierpnia b. r. Ministerjum Spraw Zagranicznych zwróciło się do wszystkich placówek z zapytaniem, czy przywóz chmielu do poszczególnych krajów jest dozwolony, jednocześnie prosząc o nadesłanie adresów browarów i znaczniejszych domów, zajmujących się handlem chmielu oraz adresów firm, zajmujących się importem żywicy.

Dotychczas Ministerjum Spraw Zagranicznych otrzymało odpowiedzi od Polskiej Agencji Handlowo-Finansowej w Londynie oraz od Poselstwa Polskiego w Sztokholmie. Polska Agencja Handlowo Finansowa komunikuje, iż dla przywozu chmielu do Anglji potrzebne jest każdorazowe pozwolenie angielskiego Departament of Import Restriction Board of Trade. Importem do Anglji chmielu mogłyby się zająć firmy następujące:

1. D. H. Gaskain i Co, 45 Borough High Street, London, S. E.
2. Woolloton i Son, 88 Borough High Street, London S. E.
3. Wigan, Richardson i Co., 15 Soutwark Street, London S. E.
4. W. H. L. H. Le May, 67 Borough High Street, London S. E.
5. Manger L. Henley, 59 Borough High Street, London S. E.

Importem żywicy z Anglji do Polski mogłyby się zająć firmy następujące:

1. J. Watt i Son, 101, Leadenhall, Street,
2. Berlandina Bros i Co, Ltd. 124 Minoric, London E. S.
3. C. T. Bowling i Co, Ltd. Winchester House, Old Broad Street, London E. S.
4. Fox, Stoeckell i Co, Ltd. Mary Axe, London.

Ze Sztokholmu Ministerjum Spraw Zagranicznych otrzymało wiadomość, iż przywóz chmielu do Szwecji jest dozwolony, wyjednywanie każdorazowo pozwolenia nie jest wymagane i jedynie dla transportu chmielu w puszkach blaszanych potrzebne jest świadectwo konsularne, swierdzające zawartość puszek.

Browary szwedzkie sprowadzały dotychczas chmiel z Bawarji lub z Czech. W roku 1914 import wynosił 556.000 kg. wartości 1,570.000 koron szwedzkich.

W obecnej chwili znajdują się w Szwecji duże zapasy niemieckiego i czeskiego chmielu, gdyż wywóz z tych krajów podczas wojny dozwolony był tylko do Skandynawji.

Ceny ostatnio notowane (w czerwcu r. b.) są następujące: za chmiel t. zw. pilzneński z pieczątką i świadectwem rządowem koron szwedzkich 330 za 50 kg., za chmiel pospolity bez pieczęci koron szwedzkich 300 za 50 kg.

Importem chmielu zajmują się przeważnie tutejsze browary. Pozatem kilka firm szwedzkich sprowadzających aparaty i przyrządy browarskie posiada przedstawicielstwa firm niemieckich lub

czeskich, które trudnią się eksportem chmielu.

Adresy znaczniejszych browarów szwedzkich są następujące:

Aktiebolag D. Carnegie i Co, Göteborg,
Aktiebolag J. A. Pripp i Son, Göteborg,
Malmö Bryggeri Aktiebolag, Malmö,
Münchner Nya Bryggeri A—B, Stockholm,
Münchner Bryggeri, Stockholm,
Nürnberg Bryggeri, Stockholm,
G. Piehls Bryggeri Aktiebolag, Stockholm,
Aktiebolag Stockholms Bryggerier, Stockholm,

Importem chmielu trudnią się ponadto:

Bröderna Herman, Stockholm, Subrunnstgat 50,
Aktiebolag Wilh. Harmsen, Stockholm, Vasagatan 15,
H. G. Schuberts Fabriks, A. B. Stockholm, Mariahissen.

W Sztockholmie istnieje także firma polska J. Segałowicz, która mogłaby się zająć handlem chmielu i pośredniczyć przy wywozie wspomnianego artykułu z Polski.

Co się tyczy żywicy to poselstwo poleca następujące firmy:

Aktiebolag Wilh. Becker, Stockholm,
Oscar Bäcksin, Göteborg,
Aktiebolaget Axel Christiernson, Stockholm,
C. E. Dreijet, Stockholm i Göteborg,
Dorch, Bäcksin i Co, Göteborg,
A. B. Skandinavi Handelskompaniet, Stockholm.

Wywóz wyrobów szklanych z Czech.

Biuro prasowo-informacyjne ogłasza następującą informację o wywozie wyrobów szklanych z Czech:

W Jabłońcu istnieje Ekspozytura Czesko-Słowackiej Komisji Przywozu i Wywozu, która wydaje zezwolenia na wywóz wyrobów szklanych przemysłu jabłonickiego.

Do kompetencji Ekspozytury należy wystawianie pojedyńczych i generalnych pozwoleń na galanterję i biżuterję szklaną.

W podaniach indywidualnych wymagane jest dokładne i detajliczne wyszczególnienie towaru, który ma być wywiezionym. Wywóz szkła surowego jest niedozwolony, wywóz pierścieni szklanych napotyka jeszcze na trudności natury rozmaitej, które mają być jednak wkrótce usunięte.

Z dniem 1. września b. r. wymaganem jest dla celów kontroli załączanie osobnych arkuszy kontrolnych do listów przewozowych wszystkich przesyłek kolejowych zwolnionych do wywozu na mocy generalnych zezwoleń.

Te arkusze kontrolne są do nabycia w Jabłonickiej Ekspozyturze czesko-słowackiej Komisji Przywozu i Wywozu w zeszytach po 25 sztuk wraz z nowymi przepisami odnoszącymi się do generalnych zezwoleń w cenie po K. 3.

P r z y w ó z jednak galanterji i biżuterji szklanej z zagranicy do Polski dopuszczony jest jedynie za każdorazowem zezwoleniem Państwowej Komisji przywozu i wywozu.

INFORMACJE.

Otwarcie Dyr. Poczt i Telegrafów w Krakowie.

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 8. października otworzoną została z dniem 1. listopada 1919 Dyrekcja poczt i telegrafów w Krakowie, której okręg będzie obejmował następujące obszary:

a) Śląsk Cieszyński,

b) zachodnią część b. Galicji, włącznie po powiaty sądecki, grybowski, tarnowski i dąbrowski, tudzież ewentualnie Spisz i Orawę w granicach, jakie przypadną Polsce, oraz

c) południowo-zachodnią część b. Królestwa Kongresowego włącznie po powiaty częstochowski, noworadomski, włoszczowski, kielecki i stopnicki.

Na razie obejmie nowa Dyrekcja w zarząd tylko urzędy pocztowe na Śląsku Cieszyńskim po linję demarkacyjną, tudzież urzędy należące do Inspektoratu pocztowego w Krakowie, a ponadto zarząd techniczny telegrafów i telefonów w Krakowie, w obecnych swoich granicach w Małopolsce, wraz z całym personalem.

Bezpośrednie uiszczenie należytości stemplowych w gotówce.

Wobec zachodzącego obecnie częstokroć braku polskich znaczków stemplowych na obszarze b. zaboru austrjackiego, zezwoliła Dyrekcja skarbu we Lwowie, by w razie braku znaczków stemplowych uiszczano nadal należytości stemplowe bezpośrednio gotówką.

Niniejsze zezwolenie dotyczy także należytości przypadających od dokumentów wystawionych przez urzędy metrykalne, należytości sądowych, nadto opłat stemplowych od podań, protokółów, pism i dokumentów we wszystkich władzach i urzędach państwowych i autonomicznych, w końcu należytości przypadających od aktów i dokumentów sporządzonych przez notarjuszów i od ich czynności urzędowych.

Sprzedaż odpadków skórzanych.

Okręgowy Urząd zaopatrywania armji w Krakowie ogłasza przetarg na sprzedaż około 405.000 kg. starych trzewików wojskowych (nie rozebranych) oraz około 185.000 kg. odpadków skórza-

nych ze starych trzewików, loco skład w warsztatach odzieżowych wojskowych w Dąbiu-Piaskach.

Pożądaną jest sprzedaż w całości, mimo to można oferty wnosić także na mniejsze ilości, a to od 5.000 kg wzwyż. Towar przeznaczony na sprzedaż oglądać można w warsztatach wojskowych Dąbie-Piaski w dnie powszednie od godz. 10—12 w południe.

Oferty pisemne wnosić należy przed dniem 20. listopada b. r. pod adresem: Okręgowy Urząd zaopatrywania Armji, Kraków, ul. św. Gertrudy 12, biuro 37.

Do oferty należy dołączyć dowód złożenia w Filji Polskiej krajowej Kasy Pożyczkowej w Krakowie na rachunek Głównego Urzędu zaopatrywania armji, wadjum w wysokości 5 procent oferowanej kwoty.

Oferent pozostaje związany ofertą do dnia 18. grudnia b. r. Bliższe warunki sprzedaży są do przejrzenia w biurze Izby handlowej i przemysłowej oraz w Okręgowym Urzędzie zaopatrywania armji ul. św. Gertrudy 12, biuro 37.

Oferty firm zagranicznych.

Ministerstwo spraw zagranicznych nadesłało Izbie handlowej i przemysłowej ofertę firmy Ph. Nebrich, Praga-Smichow, trudniącej się produkcją dziurkowanej blachy, sit i siatek drucianych (także dla ogrodzeń) dla kopalń węgla i rudy, cukrowni i rafinerji cukru, browarów, gorzelni, fabryk papieru i przetworów drzewnych, gazowni, młynów, tkalni i t. p.

Interesowane firmy zechcą porozumieć się wprost z wymienionem wyżej przedsiębiorstwem.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej przeglądnąć mogą osoby interesowane ofertę pewnej firmy portugalskiej, trudniącej się eksportem następujących artykułów:

Kakao, kawa ziarnista, sardynki, wino (Porto, Madeira oraz wina stołowe), terpentyna, żywica, korki, wolfram, kauczuk, kola, orzechy kokosowe i t. d.

Ministerstwo przemysłu i handlu nadesłało Izbie odpis listu firmy „N. A. Ayanoglon i St. Kozłowski“ w Konstantynopolu, która pragnie nawiązać stosunki handlowe z Polską.

Firma ta oferuje między innemi: wełnę, winogrona, opium, orzechy, gumę, skórę jagnięcą, baranią, wołową, skóry z lisów, wilków, wyder. tchórzów itp.

Ministerstwo zawiadomiło Izbę równocześnie, iż w Konstantynopolu powstało Towarzystwo handlowe „Polorient“, które zostało zarejestrowane w konsulacie Rzeczypospolitej Polskiej.

Firma powyższa dąży do nawiązania stosunków handlowych z krajem, posiada swój statek handlowy na morzu Czarnem, jakoteż oddziały w Galacu i Noworosyjsku. Przedstawicielem wymienionej firmy na Warszawę jest p. Z. Oplustil (ulica Wspólna 3 m. 1)

Fabrykacja fibrów.

Jedna z firm szwedzkich zwróciła się do Polsko-Skandynawskiej Izby handlowej z propozycją odstąpienia licencji na wyłączne prawo fabrykowania w Polsce fibrów (Superfiber), które mają zastępować skórę podeszwianą, wykazując ośm razy większą wytrzymałość.

Osoby interesowane zechcą zasięgnąć bliższych informacji w Polsko-Skandynawskiej Izbie handlowej w Warszawie, ul. Sienna 16.

Firmy spedycyjne w Gdańsku.

Ministerstwo przemysłu i handlu, Sekcja handlowa, nadesłało Izbie następujący wykaz zagranicznych firm spedycyjnych, towarzystw okrętowych itp., utrzymujących łączność z portem w Gdańsku:

Towarzystwa okrętowe, przewozowe, agenci itp.

Ellermans Wilson Line, Ltd. Hull;

United Shipping Co Ltd. 108, Fenchurch Street, London E. C. 3;

Messr. A. Coker a. Co Ltd., 20, Castle Street, Liverpool.

Coker, Poole a. Startup, Ltd., 23, Leadenhall Street, London E. C. 3.

Robert Park a. Co. Ltd., 91—97, Clerkenwell Road, London E. C. 3.

Wainwright Bros. a. Co., 21, Fenchurch Street, London E. C. 3;

Agenci firmy: W. H. Stott a. Co. Ltd. Liverpool:

(Ajenci okrętowi, przewozowi i ubezpieczeń).

Thomas Meadows a. Co., 35, Milk Street, London W. C. 2;

Herbert Smart a. Co. Ltd., 37, Jewry Street, London E. C. 3;

H. G. Harper a. Co., 14, St. Mary Axe, London E. C. 3.

Rejestracja marek ochronnych w Czecho-Słowacji.

Wydział prasowy Ministerstwa spraw zagranicznych donosi, że w myśl ustawy z 24. lipca b. r. wydanej przez rząd czecho-słowacki marki ochronne, zarejestrowane w Izbach handlowych i

przemysłowych republiki czesko-słowackiej mają być zgłoszone w odnośnych Izbach do ponownej rejestracji najpóźniej do 11. listopada b. r. W przeciwnym bowiem razie zostaną marki ponownie niezgłoszone wykreślone z rejestrów.

Stosunki polsko-holenderskie.

Ministerstwo przemysłu i handlu podało Izbie dla orjentacji przy ewentualnem nawiązywaniu stosunków handlowych z Holandją następujące szczegóły do wiadomości:

Holandja, kraj mały co do powierzchni i liczby mieszkańców, jest wielką potęgą ekonomiczną z powodu zasobności w kapitał i posiadania bardzo bogatych kolonji (Indje holenderskie).

Ekonomiści obliczają, że kapitał holenderski zwiększył się podczas wojny o 3 miljardy guldenów holenderskich, a majątek narodowy wynosi obecnie około 35 miljardów guldenów hol.

Handel holenderski, zajmujący już przed wojną jedno z wybitnych miejsc na rynku światowym, nabiera obecnie jeszcze większego znaczenia wobec dużej floty handlowej, którą kraj ten posiada, a opiera się przedewszystkiem na imporcie artykułów kolonjalnych i surowców z Indji holenderskich i na eksporcie tychże po przeróbce lub przesortowaniu.

Do Polski dostawały się przed wojną artykuły kolonjalne z Holandji przeważnie za pośrednictwem Niemiec, wyciągających przez to dla siebie ogromne korzyści. Nawiązanie bezpośrednich stosunków polsko-holenderskich przedstawia zatem dla Polski sprawę bardzo ważną, tembardziej, że warunki, z powodu otwarcia nowej regularnej linji okrętowej Rotterdam-Amsterdam-Gdańsk doznały też polepszenia.

Największe znaczenie dla handlu z Polską mają na razie następujące towary, których Holandja dostarczyć może: cukier trzcinowy, tytoń, papierosy, cygara, ryż, kakao w ziarnkach i mielone, masło kakaowe, czekolada, herbata, kawa z Indji holenderskich i z Brazylji, korzenie wszelkiego rodzaju, oleje roślinne dla wyrobu margaryny i mydła, jak olej kokosowy, sezamowy, bawełniany itp., mydło, margaryna roślinna, tapioka, chinina, co do której Indje holenderskie mają faktyczny monopol, kauczuk i cyna z Indji holenderskich, żywice do wyrobu lakierów, nasiona, śledzie, sery i mleko skondenzowane.

Z wyrobów przemysłowych Holandja może dostarczyć: materjały wełniane i bawełniane (fabrykaty, półfabrykaty i odpadki wełniane, bawełniane i jutowe, na których wolny wywóz Rząd Holenderski już zezwolił), karton słomiany, meble, wyroby ceramiczne, wyroby gumowe, gumy automobilowe, rowery, konfekcja gotowa męska i damska, bielizna, obuwie, skóry, żarówki elektryczne, statki rzeczne i morskie t. j. parowce, szkuty-holowniki i łodzie motorowe z własnych doków, wszelkie urządzenia portowe i instalacje maszynowe.

Z Polski natomiast mogłaby Holandja importować drzewo wszelkiego rodzaju, naftę i przetwory ropne (konkurencja dla Ameryki), oleje i smary, cement, węgiel, len, konopie, sole potasowe, nasiona buraczane.

Z powodu różnych trudności doszły do skutku dotychczas tylko małe tranzakcje między kupcami polskimi i holenderskimi. Należy się jednak spodziewać, że przy stopniowem polepszaniu się wszelkich warunków, sfery nasze kupieckie będą się coraz więcej interesowały tak wielkim i korzystnym dla polskiego handlu rynkiem, jakim jest rynek holenderski.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

„Ziemia" Przedsiębiorstwo dla dostaw artykułów aprowizacyjnych, Spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Władysław Jankowski, hurtowna i detailiczna sprzedaż węgla, w Krakowie.

„Krakowska fabryka wapna", Spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Polski przemysł leśny, Spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

„Tęcza" Zjednoczone krakowskie chemiczne czyszczalnie i farbiarnie: Tęcza, Wisła i Lilia. Spółka z ogran. odpow. w Krakowie.

Mieszczańska Spółka spożywcza w Mielcu, stow. zar. z ogr. poręką.

Obywatelskie Towarzystwo spożywcze w Żabnie Stow. zar. z ogr. poręką.

Garbarnia i fabryczna wyprawa oraz sprzedaż skór różnego gatunku w Głogowie koło Rzeszowa.

Konsum rękodzielników i robotników w Sędziszowie, Stow. zar. z ogran. poręką w Sędziszowie.

Towarzystwo spożywcze robotników „Siła", stow. zar. z ogr. poręką w Kuryłówce.

Stowarzyszenie spożywcze Koła Związku inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łańcucie, stowarzyszenie zarej. z ogran. por. w Łańcucie.

Towarzystwo spożywcze „Konsum" stow. zar. z ogr. por. w Gwoździcu.

Fabryka tłuszczów jadalnych i wyrobów chemicznych Bracia Rolniccy, Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

Związek handlowy kupców kapeluszy, Stow. zar. z ogr. poręką w Krakowie.

Konsum obywatelski, Stow. zar. z ogr. poręką w Krakowie.

Przedsiębiorstwo przemysłowo-handlowe Bronisław Hilki, Wilhelm Wiśniewski i Ska, Spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Dom handlowy Gaenger i Spółka w Krakowie.

Wilhelm Fiedler, dom spedycyjno-komisowy, Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Krakowie.

„Milano“ Import i eksport towarów, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Dąbrowej p. Chrzanów, Stowarzyszenie zarejestrowane z ogr. poręką.

Katolicka składnica towarowa w Nowej wsi ul. Królewska L. 53.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Chełmku p. Chrzanów, Stow. zar. z ogr. poręką.

Chrześcijańska składnica towarowa V-tej dzielnicy Kleparz, w Krakowie.

„Przemysł“ M. Vogler, maszyny i przybory do urządzeń fabrycznych, w Krakowie.

Towarzystwo spożywcze robotników „Łączność“ w Rzędzinie, Stow. zar. z ogr. por.

Polska spółka naftowa „Olea“ Spółka z ograniczoną poręką w Krakowie.

Dom handlowy „Dehage“ Spółka z ogran. odp. w Krakowie.

„Siostry Grün“ Spółka jawna w Krakowie.

Towarzystwo dla przemysłu chemicznego „Polon“ Spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Konsum mieszczański w Chrzanowie, Stow. zar. z ogr. odpow.

„Inż. Wacław Gąsior i Ska“ Spółka jawna w Krakowie.

Maksymilian Józef Rokosz, Biuro komisowe „Jutrzenka“ w Krakowie.

„Manufaktura“ przedsiębiorstwo handlowo-komisowe, Spółka z ogr. odpowiedz. w Krakowie.

„Lechita“ dom handlowy w Krakowie, Spółka zar. z ogr. por.

Polhan, Polskie towarzystwo handlowo-przemysłowe w Krakowie, spółka z ogr. odpow.

Skład futer Antoniego Trąbki w Krakowie.

„Konsum wzajemnej pomocy“ Stow. zar. z ogr. por. w Tarnobrzegu.

Spółka spożywcza we Wilczej Woli pow. Kolbuszowa, Stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie zarejestrowane z ogr. por. w Kątach p. Chrzanów.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze w Libiążu małym p. Chrzanów, Stow. zar. z ogr. por.

Chłopsko-robotnicze stowarzyszenie spożywcze we Wrząsowicach p. Świątniki górne.

Konsum kupców i rękodzielników żydowskich w Krościenku nad Dunajcem, Stowarzyszenie zar. z ogr. por.

Związek aprowizacyjny pracowników państwowych w Leżajsku, stowarzyszenie zar. z ogr. odp.

Spółka hodowców drobiu w Rzochowie, Stow. zar. z ogr. por.

„Towarzystwo spożywcze“, stow. zar z ogr. por. w Łętowni.

Towarzystwo spożywcze „Konsum mieszczański“, Stow. zar. z ogr. por. w Sokołowie koło Rzeszowa.

Konsum Kolejowców jako Stowarzyszenie gospodarcze z siedzibą w Mielcu, Stow. zar. z ogr. poręką.

Związek konsumu okręgu wielopolskiego, Stow. zar. z ogr. por. w Wielopolu skrzyńskiem.

„Ludowe stowarzyszenie spożywcze w Dulczówce“, Stow. zar. z ogr. por.

Zjednoczenie kupieckie dla zakupu towarów w Tarnowie, Stow. zar. z ogr. por.

Związek handlowy kupców małopolskich w Dębicy, stow. zar. z ogr. por.

Zjednoczenie kupieckie „Nadzieja“, Stow. zar. z ogr. por. w Limanowy.

„Nasz Sklep“ Stowarzyszenie zarejestrowane z ogr. odpowiedzialnością w Zakopanem.

„Kupieckie Towarzystwo konsumcyjne obywateli w Dąbrowie“, Stow. zar. z ogr. por.

Związek kupców kolonialnych w Tarnowie, Stow. zar. z ogr. por.

Spółka spożywcza i bazar rękodzielniczo-przemysłowy w Tarnowie, Stow. zar. z ogr. odpow.

Składnica towarowa Związku krajowego stowarzyszenia katolickich stróżów, robotników i służby domowej w Krakowie, Stow. zar. z ogr. odpow.

Spółka koszykarska „Raba“ Stowarzyszenie zarej. z ogr. por.

Polska Spółka handlowa dla rolnictwa i przemysłu, spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Podgórska chrześcijańska Spółka spożywcza w Krakowie, Stow. z ogr. odpow.

H. Ripper i Ska, Kraków.

Pinkas i Schlüsselberg, spółka drzewna w Nisku.

Wykreślono firmy:

Spółka spożywcza w Nowym Sączu, Stow. zar. z ogr. odpow. w Krakowie.

„Klein i Ska“ w Tarnowie.

Krakowskie Towarzystwo wzajemnej ochrony, Stow. zar. z ogr. odp. w Krakowie.

Odpowiedzialny redaktor: Dr Rudolf Beres. Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej.
Drukarnia Narodowa w Krakowie, Wolska 19. Tel. 404.